Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "Ir-Reviżjoni tal-Istrateġija Komunitarja dwar il-Merkurju"

COM(2010) 723 finali

(2011/C 132/14)

Relatur: **is-Sinjura LE NOUAIL-MARLIÈRE**

Nhar is-7 ta' Diċembru 2010, il-Kummissjoni Ewropea ddeċidiet, b'konformità mal-Artikolu 304 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, li tikkonsulta lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar

ir-Reviżjoni tal-Istrateġija Komunitarja dwar il-Merkurju

COM(2010) 723 finali

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għall-Agrikoltura, l-Iżvilupp Rurali u l-Ambjent, inkarigata sabiex tipprepara l-ħidma tal-Kumitat dwar is-suġġett, adottat l-opinjoni tagħha nhar it-28 ta' Frar 2011.

Matul l-470 sessjoni plenarja tiegħu li saret fil-15 u s-16 ta' Marzu 2011 (seduta tal-15 ta' Marzu), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-opinjoni b'173 vot favur, 6 voti kontra u 12-il astensjoni.

1. **Konklużjonijiet**

L-implimentazzjoni tal-Istrateġija tal-Merkurju 2005 qiegħda f'fażi avvanzata u tat riżultati fir-rigward ta' kważi l-azzjonijiet kollha, u żgur ser titkompla u tibqa' tissaħħaħ.

1.1 Madankollu, filwaqt li l-KESE jappoġġja l-Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar din il-kwistjoni ([1]), huwa jirrakkomanda lill-Kummissjoni, lill-Istati Membri u lill-Imsieħba Soċjali biex:

a) jirrikonoxxu l-ħtieġa u l-importanza li l-UE għandha żżomm il-pożizzjoni avvanzata tagħha fil-livell globali billi tieħu aktar impenji biex tnaqqas l-użu, il-provvista u l-emissjonijiet tal-merkurju;

b) jikkunsidraw li objettiv globali għandu jimxi id f'id ma' tnaqqis komprensiv, l-għoti ta' derogi għal sitwazzjonijiet li jistgħu jesiġuhom (diffikultajiet tekniċi jew finanzjarji speċifiċi), minflok ma l-approċċ jiġi bbażat fuq l-applikazzjoni ta' restrizzjonijiet separati għal kull prodott u applikazzjoni u għal kull stadju taċ-ċiklu tal-ħajja tal-merkurju;

c) ikomplu u jsaħħu l-appoġġ tagħhom għall-implimentazzjoni ta' proġetti f'pajjiżi li qed jiżviluppaw u pajjiżi b'ekonomiji fi transizzjoni, fl-istess waqt mal-ħidma tal-kumitat intergovernamentali tan-negozjar, bħala parti mill-ħidma internazzjonali fl-oqsma msemmija taħt l-UNEP GC deċiżjoni 25/5, paragrafu 34;

d) jikkonkludu li l-użu tal-merkurju fis-settur tal-kloralkali għandu jasal fi tmiemu u jitlob lill-Kummissjoni biex tippreżenta proposta sal-1 ta' Jannar 2012, għal miżuri legalment vinkolanti inkluża l-aħħar data għall-użu tal-merkurju fis-settur mill-iktar fis u qabel l-2020;

e) tinġibidilhom l-attenzjoni li għandhom jittieħdu miżuri speċifċi fir-rigward tal-emissjonijiet tal-merkurju minn sorsi industrijali u jistieden lill-Kummissjoni biex tadotta malajr konklużjonijiet dwar L-Aħjar Teknika Disponibbli (BAT) kif ukoll Limiti tal-Livelli ta' Emissjonijiet Assoċjati mal-BAT għal kull proċess industrijali rilevanti tal-merkurju, sabiex tiġi appoġġjata l-implimentazzjoni tad-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali li ġiet adottata m'ilux;

f) jevalwaw il-possibilitajiet għar-restrizzjoni tal-użu tal-merkurju fil-batteriji tat-tip "button cell" u jipproponi restrizzjonijiet fit-tqegħid tagħhom fis-suq sal-1 ta' Lulju 2012;

g) jevalwaw aktar il-possibbiltà tat-tnaqqis b'mod gradwali tal-użu tal-merkurju fid-dentistrija sal-1 ta' Lulju 2012, filwaqt li jiġu kkunsidrati l-istudji kollha disponibbli u l-iżviluppi li saru kif ukoll l-alternattivi;

h) jieħdu miżuri sabiex jiżguraw li jiġu installati fil-kliniki dentali kollha tal-UE separaturi tal-amalgama li huma effiċjenti ħafna;

i) jinvestigaw l-użu tal-merkurju fit-tilqim, l-alternattivi li jeżistu u l-estent safejn il-merkurju jista' jieqaf jintuża b'mod adatt sabiex is-saħħa pubblika titħares aħjar, sal-31 ta' Diċembru 2012;

j) jieħdu azzjoni u jwettqu l-ewwel programm ta' studju għall-metilmerkurju fil-ħut u jaġġornaw il-komunikazzjoni dwar ir-riskju mal-UE kollha kif inhu adatt, sal-31 ta' Diċembru 2012;

([1]) Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar ir-Reviżjoni tal-Istrataġija Komunitarja dwar il-Merkurju, adottati fl-14 ta' Marzu 2011 (7774/11).

k) jieħdu azzjoni biex titqawwa s-sensibilizzazzjoni u jiżdied l-għarfien dwar il-fatt li lampi effiċjenti fl-użu tal-enerġija fihom il-merkurju u għandhom jinġabru bħala skart b'mod separat u sikur biex jiġi evitat li jinkisru;

l) iħeġġu l-azzjonijiet immirati lejn l-iżgurar tat-tneħħija tar-residwi tal-merkurju fl-iskart;

m) jaraw li l-emissjonijiet mill-krematorji u minn impjanti żgħar tal-kombustjoni qed jiġu koperti mil-leġislazzjoni Komunitarja;

n) iżidu l-passi adatti sabiex tiġi zgurata s-saħħa tal-ħaddiema kollha li potenzjalment ikollhom kuntatt mal-merkurju;

o) jimplimentaw miżuri, f'qafas bħal dan, relatati mal-impatt potenzjali fuq l-impjiegi, sabiex ikun possibbli li jitnaqqsu l-effetti tat-tibdil industrijali, u li japplikaw għall-impjegati kollha jkunu xi jkunu l-kwalifiki tagħhom;

p) jieħdu miżuri biex jiżguraw il-ġbir sikur u separat ta' prodotti li jkun fihom il-merkurju u li bħalissa mhuwiex esiġenza tal-liġi, u biex iwettqu kampanji ta' informazzjoni fuq skala kbira sabiex jgħarrfu lill-utenti u lill-konsumaturi dwar in-natura speċifikament mhux stabbli u tossika tal-element tal-merkurju.

2. **Introduzzjoni**

2.1 Il-merkurju u l-biċċa l-kbira tal-komposti tiegħu huma meqjusa bħala sustanzi tossiċi ħafna li jagħmlu ħsara lill-bijodiversità, lill-ekosistemi u lis-saħħa tal-bniedem. Il-merkurju huwa wkoll sustanza bijoakkumulattiva, li jfisser li jista' jakkumula f'organiżmi u jaqsam stadji differenti tal-katina tal-ikel. Il-merkurju jevapora wkoll f'temperaturi ambjentali u jista' jiġi kkonvertit fil-metilmerkurju, li huwa l-għamla tiegħu l-iktar komuni, iżda wkoll l-iktar tossika. Għaldaqstant, il-merkurju huwa sustanza persistenti, li tista' tinfirex fuq distanzi kbar, fl-ilma, fil-ħamrija u fl-arja jew f'organiżmi [2].

2.2 L-oriġini ta' rilaxxi ta' merkurju antropoġeniku huwa marbut mal-applikazzjonijiet varji tiegħu, bħall-użu tiegħu f'ċerti prodotti u proċessi ta' produzzjoni, u emissjonijiet atmosferiċi jew rilaxxi aċċidentali; l-utenti ewlenin tal-merkurju huma l-impjanti tal-kloralkali, l-industrija tal-polimeri kimiċi u l-manifatturi tal-amalgama dentali, u dawn jirrappreżentaw 86 % tal-ammonti annwali.

2.3 L-emissjonijiet tal-merkurju fl-arja minn impjanti tal-enerġija termali u istallazzjonijiet tal-kombustjoni oħrajn, l-iktar impjanti tal-kombustjoni tal-faħam, jirrappreżentaw iktar minn 50 % tal-emissjonijiet totali tal-merkurju [3] minn sorsi industrijali.

[2] UNEP Chemicals, Global Mercury Assessment, Diċembru 2002-2010.

[3] http://prtr.ec.europa.eu/PollutantReleases.aspx

Oriġini ta' rilaxxi potenzjali ta' merkurju antropoġeniku

a) L-użu fi prodotti

— Tagħmir ta' kejl

— Amalgama dentali

— Tubi tad-dawl fluworexxenti, bozoz tad-dawl effiċjenti fl-użu tal-enerġija

— Batteriji

— Swiċċijiet

— Tilqim (tijomersali jew timerosali)

b) L-użu fil-proċessi ta' produzzjoni

— Bħala katalista għal polimeri u l-poliuretanu

— Il-manifattura tal-kloralkali

— It-tħaffir għad-deheb

c) Emissjonijiet atmosferiċi

— Impjanti tal-enerġija (tal-faħam)

— Kremazzjoni (merkurju diġerit li jsir parti mill-organiżmu u l-amalgama dentali)

— Skart mhux riċiklat u inċinerat (li jkun fih il-merkurju)

d) Rilaxxi aċċidentali

— Rilaxxi industrijali (fl-ipproċessar, fil-ħżin, eċċ.)

3. **Kummenti ġenerali**

3.1 Fuq livell dinji, il-Programm tal-Ambjent tan-Nazzjonijiet Uniti kkummissjona studju fl-2011 dwar il-preżenza u l-impatt tal-merkurju, li kkonkluda li l-evidenza ta' effetti negattivi sinifikanti kienet biżżejjed biex titlob li tittieħed azzjoni internazzjonali [4]. Fi Frar 2009, il-gvernijiet tad-dinja fil-Kunsill Governattiv tal-UNEP iddeċidew li jiżviluppaw trattat legalment vinkolanti dwar il-merkurju sal-2013.

3.2 F'Diċembru 2002 il-Kummissjoni ppreżentat rapport lill-Kunsill dwar il-merkurju li jiġi mill-industrija tal-kloralkali; wara dak ir-rapport il-Kunsill talab lill-Kummissjoni biex tħares b'mod iktar wiesa' lejn il-kwistjoni u tippreżenta "strateġija koerenti (…) li jkun fiha miżuri sabiex ikunu protetti s-saħħa tal-bniedem u l-ambjent mir-rilaxx tal-merkurju, ibbażata fuq approċċ ta' ċiklu tal-ħajja, u li jieħu kont tal-produzzjoni, l-użu, it-trattament tal-iskart u l-emissjonijiet."

[4] UNEP – Chemicals, Global Mercury Assessment, Diċembru 2002.

3.3 Abbażi ta' dawn l-approċċi, l-Istrateġija Komunitarja dwar il-Merkurju ġiet adottata mill-Kummissjoni fit-28 ta' Jannar 2005. L-għan ewlieni tagħha kien li jitnaqqsu l-livelli tal-merkurju fl-ambjent u li huma esposti għalihom il-bnedmin, b'mod speċjali l-metilmerkurju fil-ħut ([5]).

3.4 Din l-istrateġija għandha sitt fergħat (u 20 azzjoni prijoritarja), bil-għan li:

— jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-merkurju,

— titnaqqas iċ-ċirkolazzjoni tal-merkurju fis-soċjetà billi jitnaqqsu l-provvista u d-domanda,

— tiġi solvuta l-problema fit-tul tal-fdalijiet u r-riżervi tal-merkurju (fi prodotti li għadhom qed jintużaw jew li huma maħżuna),

— ikun hemm protezzjoni kontra l-esponiment għall-merkurju,

— jitjieb il-fehim dwar il-problema tal-merkurju u s-soluzzjonijiet għaliha,

— tiġi appoġġjata u promossa azzjoni internazzjonali dwar il-merkurju.

3.5 Din l-istrateġija kienet tinkludi klawsola dwar l-evalwazzjoni u r-reviżjoni għall-2010: Fis-7 ta' Diċembru 2010 l-Kummissjoni bagħtet lill-Kunsill u lill-Parlament ir-reviżjoni attwali tal-istrateġija Komunitarja dwar il-merkurju.

3.6 Flimkien ma' dan, l-ECHA (l-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi) ressqet proposti biex jiġu estiżi r-restrizzjonijiet fuq it-tagħmir ta' kejl li fih il-merkurju u li huwa maħsub għal użu professjonali jew industrijali ([6]) taħt il-klawsola tar-reviżjoni fir-regolament REACH. Fl-24 ta' Settembru 2010 saret konsultazzjoni pubblika u l-opinjonijiet tal-kumitati rilevanti taħt ir-regolament REACH huma mistennija jiġu ppreżentati lill-Kummissjoni f'Settembru 2011.

3.7 Żewġ opinjonijiet tal-KESE ppubblikati dwar dawn l-iżviluppi appoġġjaw l-impenn attiv tal-Kummissjoni biex jitnaqqsu l-produzzjoni u l-użu tal-merkurju, fl-UE u madwar id-dinja, u biex jiġi ggarantit il-ħżin sikur tiegħu, u l-għan tagħha biex il-merkurju jiġi eliminat għal kollox minn ċertu tagħmir ta' kejl ([7]).

3.8 Madankollu, l-opinjonijiet tal-KESE ħeġġu lill-Kummissjoni biex "timplimenta l-elementi l-oħra tal-istrateġija tagħha dwar il-merkurju mill-iktar fis possibbli u sabiex tiżviluppa miżuri bil-għan li jitnaqqas iktar l-użu tal-merkurju fil-proċessi u fil-prodotti fl-Ewropa, u sabiex tassigura r-rimi sikur tal-merkurju fil-firxiet tal-iskart", filwaqt li jsejjaħ lill-Kummissjoni biex tassigura li l-utenti professjonali u industrijali tat-tagħmir ta' kejl li fih il-merkurju jkunu meħtieġa jikkonformaw mal-objettiv li ma jirrilaxxawx il-merkurju fl-ambjent.

3.9 L-evalwazzjoni eżawrijenti li twettqet fl-2010 ([8]) u d-dokumenti ta' appoġġ mill-partijiet differenti kkonċernati ([9]) enfasizzaw il-progress ġenwin li sar fl-implimentazzjoni tal-istrateġija Komunitarja dwar il-merkurju u l-kontribut ewlieni tal-UE għall-appoġġ tal-inizjattivi u n-negozjati internazzjonali għal trattat legalment vinkolanti taħt l-UNEP.

4. **Kummenti speċifiċi**

4.1 L-istrateġija Komunitarja dwar il-merkurju tuża għadd ta' strumenti legali b'mod iktar ġenerali (b'mod partikulari r-RoHS ([10]), ir-REACH, id-Direttiva Qafas dwar l-Ilma u d-Direttiva IPPC), u f'xi partijiet tadatta dawn l-għodod għall-għan tat-tnaqqis tal-merkurju madwar l-UE:

— id-dokumenti ta' referenza tal-Aqwa Tekniki Disponibbli (BAT – "BREF") u l-adozzjoni tad-Direttiva l-ġdida dwar l-Emissjonijiet Industrijali (IED), aġġornaw u fformulaw mill-ġdid seba' direttivi, inkluż l-IPPC, issaħħaħ ir-rwol tal-BAT (il-konformità trid tkun obbligatorja mill-2012 'il quddiem għal istalazzjonijiet ġodda u mill-2016 għal dawk li diġà jeżistu);

— id-Direttiva 2006/66/KE dwar batteriji u akkumulaturi u skart ta' batteriji u ta' akkumulaturi, naqqset il-livell massimu awtorizzat meta mqabbel mad-direttiva preċedenti tal-1991.

4.2 L-implimentazzjoni tal-istrateġija ħolqot ukoll l-għodod u r-regoli tagħha, li permezz tagħhom l-Unjoni Ewropea saret minn ta' quddiem fid-dinja fit-tnaqqis tal-merkurju:

— projbizzjoni tal-esportazzjoni tal-merkurju metalliku u ċerti komposti u taħlitiet, u l-ħżin obbligatorju u sikur tal-merkurju metalliku (Regolament (KE) 1102/2008, 22 ta' Ottubru 2008), li tidħol fis-seħħ f'Marzu 2011;

— Direttiva dwar restrizzjonijiet dwar il-marketing ta' ċertu tagħmir għall-kejl li fih il-merkurju (tagħmir bħal dan ma jistax jitqiegħed fis-suq sakemm ma tingħatax deroga; u dan jikkonċerna l-iktar il-porosimetri), adottata fil-25 ta' Settembru 2007 (issa mehmuża bħala anness mal-punt 18a tal-Anness XVII tar-regolament REACH). Bħalissa għaddej il-proċess tal-estensjoni tal-projbizzjoni biex tkopri l-użu professjonali (industrijali, medika, eċċ.).

([5]) COM(2005) 20 finali (Mhux disponibbli bil-Malti).
([6]) L-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi – Anness XV tar-Rapport tar-Restrizzjoni, Ġunju 2010.
([7]) ĠU C 168, 20.7.2007, p. 44 – ĠU C 318, 23.12.2006, p. 115.
([8]) http://mercury.biois.com (p.74).
([9]) ZMWG (Grupp ta' Ħidma "Merkurju Żero") www.zeromercury.org/ + l-EEB (l-Uffiċċju Ewropew tal-Ambjent) www.eeb.org /
([10]) Id-Direttiva 2002/95/KE - ir-Restrizzjoni tal-użu ta' ċerti sustanzi perikolużi fit-tagħmir elettriku u elettroniku

Fl-aħħarnett, l-Euro Chlor qed jaħdem fuq it-tneħħija gradwali sal-2020 tal-użu tal-merkurju fl-industrija tal-kloralkali, permezz ta' ftehim volontarju.

4.3 Il-KESE jenfasizza l-importanza, fil-waqt tar-reviżjoni tar-Regolament (UE) 1102/2008, li tiġi estiża l-projbizzjoni fuq l-esportazzjoni biex tkopri wkoll komposti u prodotti oħrajn tal-merkurju li fihom il-merkurju, u l-ħżin sikur tal-merkurju metalliku u/jew solidifikat.

4.4 Il-KESE jenfasizza l-punti li ġejjin:

— l-istudju tal-esperti BIO-IS 2010 tad-DĠ ENV ([11]) ippropona li l-għan ewlieni tal-istrateġija għandu jkun l-għan globali tal-ħarsien "tas-saħħa tal-bniedem u tal-ambjent mir-rilaxx tal-merkurju u l-komposti tiegħu, billi jiġu minimizzati, u fejn huwa fattibbli, fl-aħħar mill-aħħar jiġu eliminati għal kollox rilaxxi ta' merkurju antropoġeniku fl-arja, fl-ilma u fl-art".

— Barra minn hekk, issa hemm l-opportunità biex isir iktar progress fuq l-għan globali tat-tnaqqis tal-użu tal-merkurju, minħabba l-fatt li l-biċċa l-kbira tal-prodotti u l-applikazzjonijiet għandhom alternattivi fejn ma jintużax il-merkurju (u huma ekonomikament vijabbli), kif ukoll għaliex ħafna mill-kumpaniji li jimmanifatturaw prodotti li fihom il-merkurju jipproduċu wkoll prodotti alternattivi, u dan jippermetti li:

  — jitnaqqas l-impatt ekonomiku u soċjali (f'termini ta' impjiegi) ta' tnaqqis kbir fl-użu tal-merkurju,

  — tissaħħaħ il-pożizzjoni tal-UE fil-livell innovattiv u ekonomiku (avvanz teknoloġiku),

  — tikkonsolida l-pożizzjoni tagħha fid-diskuzzjoni internazzjonli u globali inkluż il-RIO+20 u l-inizjattiva tal-Kummissjoni tal-UE għad-dimensjoni esterna tal-politika ambjentali Ewropea.

Brussell, 15 ta' Marzu 2011.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Staffan NILSSON

([11]) http://mercury.biois.com (p. 74).